

RTU studiju kurss "Sociālo zinību un vēstures mācību metodika"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA1351
Nosaukums	Sociālo zinību un vēstures mācību metodika
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Ivita Pelnēna - Centra vadītājs
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kurss ir vērsts uz kompetenču attīstīšanu jauna integrēta mācību priekšmeta – *Sociālās zinības un vēsture* – mācību procesa organizēšanā un vadīšanā 4.–6. klasē. Kurss sniedz iespēju apgūt zināšanas par mācību priekšmeta mērķiem, saturu un sasniedzamajiem rezultātiem, balstoties uz normatīvajiem dokumentiem. Studiju procesā tiek veicināta topošo skolotāju profesionālā izaugsme, pilnveidojot prasmes stundu plānošanā, skolēncentrēta un radoša mācību procesa nodrošināšanā, piemērotu metožu un materiālu izvēlē, skolēnu snieguma vērtēšanā un refleksijā par savu pedagoģisko darbību.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Kursa mērķis ir nodrošināt iespēju apgūt kompetences jaunā priekšmeta – sociālās zinības un vēsture – mācību procesa organizēšanā un vadīšanā 4. – 6. klasē. Studiju kursa uzdevumi: 1. Sekmēt studentu izpratni, zināšanas par integrēta 4. – 6. klasē sociālo zinību un vēstures mācību priekšmeta mērķi, saturu un sasniedzamajiem rezultātiem reglamentējošo normatīvo dokumentu kontekstā; 2. Nodrošināt radošu vidi topošo skolotāju kompetences izkopšanai sociālo zinību un vēstures stundu plānošanā, skolēncentrēta mācību procesa nodrošināšanā, mācību metožu, metodisko materiālu un līdzekļu izvēlē, skolēnu mācību rezultātu vērtēšanā un skolotāja darba pašvērtējumā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studentam patstāvīgais darbs tiek organizēts individuāli un/vai mazās grupās, gatavojoties 4 starppārbaudījumiem un eksāmenam students iepazīstas, analizē teorētisko literatūru, avotus un materiālus, kā arī izstrādā iesniedzamos darbus saskaņā ar kredītpunktu ieguvei norādīto starppārbaudījumu prasību aprakstu.
Literatūra	Obligātā/ Obligatory: 1. Butova, Y. The history of development of competency – based education. European Scientific Journal, 2015. Pieejams: https://eujsjournal.org/index.php/esj/article/viewFile/5728/5535 2. Fadels, Č., Bialika, M. Trilings, B. Četru dimensiju izglītība. 2. izdevums, Izglītības uzņēmums. Rīga: Lielvārds, 2017. 3. Kompetents pedagogs 21. gadsimtā. Kvalitatīvas pedagoģijas principi. Rīga: Izglītības iniciatīvu centrs, 2013. (tulk. A. Tūna). Pieejams: http://iic.lv/wp-content/uploads/2017/07/Kvalitativas_pedagogijas_principi_IIC.pdf 4. Ministru kabineta noteikumi Nr.747. Noteikumi par valsts pamatzglītības standartu un pamatzglītības programmu paraugiem https://likumi.lv/ta/id/303768 5. Maloy, R. W., LaRoche, I. Student-Centered Teaching Methods in the History Classroom: Ideas, Issues, and Insights for New Teachers, 2010. Papildu/ Additional: 1. Aukšmuksta, A., Klauža, A., Berga, S., Dūšelis, S., & Kozaka, D. Ar ko sākt. Rokasgrāmata skolotājiem. Rīga: Zvaigzne ABC, 2008. 2. Avotiņa G, Ose L u.c. Mācību metodika sociālajās zinībās. Integrēta pieeja. Rīga, 2003. 3. Buzan, T. Efektīvas mācīšanās rokasgrāmata : kā veidot domu kartes, apgūt ātrlasīšanu un uzlabot atmiņu. Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2008. 4. Ceļā uz pagātnes izpratni. Vēstures skolotāju rokas grāmata. Rīga: Zvaigzne ABC, 2000. 5. Fišers, R. Mācīsim bērniem domāt. Tulkotāja I. Kalnciema, Rīga: RaKa, 2005. 6. Hahele, R. Pašnovērtējums mācību procesā. Rīga: RaKa, 2006. 7. Lapiņa, L., Rudiņa, V. Interaktīvās mācīšanas metodes. Rīga: Zvaigzne ABC, 1997. 8. Mēs Latvijā / Metodisks palīglikumklis vēstures skolotājam. Rīga: N.I.M.S., 2004. 9. Oliņa, Z., Namsone, D. France, I. Kompetence kā komplekss skolēna mācīšanās rezultāts. Mācīšanās lietpratībai. Rīga: Latvijas Universitāte, 2018. 10. Purēns, V. Kā mācīt vēsturi. Rīga: RaKa, 2006. 11. Reichwein Z.L. Preparing High-Quality Teachers: Views From the Classroom, 2007. Pieejams: http://aer.sagepub.com/content/44/4/959.full.pdf+html 12. Vedins, I. Mācīšanas māksla. Rīga: Avots, 2011. 13. Vērtībizglītība. Interaktīvs mācību līdzeklis ētikas, sociālo zinību un klases stundām. https://visc.gov.lv/vispizglitiba/saturs/dokumenti/metmat/vertibizglitiba/default.html Periodika un citi informācijas avoti/ Periodicals and other sources of information: 1. Educational Research Review www.sciencedirect.com/science/journal 2. ERIC – Educational Resources Information Center (free version): http://www.eric.ed.gov/ 3. Filmas skolās. https://www.filmas.lv/filmas-skolas/ 4. SpringerLink www.springerlink.com/humanities-social-sciences-and-law/ 5. http://www.academia.edu/420967/Student-Centered_Teaching_Methods_In_the_History_Classroom_Ideas_Issues_and_Insights_for_New_Teachers 6. http://www.facinghistory.org/teachingstrategies 7. http://historymatters.gmu.edu/browse/secrets/

Nepieciešamās priekšzināšanas	Nav
-------------------------------	-----

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
I. Sociālo zinību un vēstures mācību priekšmeta mērķis, saturs, sasniedzamie rezultāti. Mācību saturs sociālajās zinībās un vēsturē 4. – 6. klasē. Satura novitātes un apguves pieejas	6	10	4	18
II. Integrēta mācību procesa plānošana sociālajās zinībās un vēsturē. Satura un prasmju integrācija. Mācību programmas paraugs. Stundas struktūra, stundas plāns.	10	8	4	18
III. Sociālās zinībās un vēsturē izmantojamie mācību metodiskie materiāli. Mācību metodisko materiālu un līdzekļu izmantošanas iespējas priekšmeta specifisko prasmju un caurviju prasmju attīstīšanai/pilnveidei. Digitālās tehnoloģijas izmantošana mācību procesā.	10	16	4	20
IV. Mācību metodikas izvēle sociālo zinību un vēstures satura un caurviju prasmju apguves kontekstā. Mācību metodes zināšanu un prasmju apguvē sociālās zinībās un vēsturē: integrēta pieeja.	10	14	6	20
V. Mācību satura, metožu, materiālu un līdzekļu izvēle sociālo zinību un vēstures tēmu integrētā apgūšanā	10	16	6	20
VI. Mācību stundas modelēšana sociālajās zinībās un vēsturē.	8	20	4	20
VII. Skolēnu snieguma vērtēšana sociālajās zinībās un vēsturē. Formatīvā vērtēšana sociālās zinībās un vēsturē (4. – 6. kl.). Pašvērtējuma nozīme. Vērtēšanas kritēriji, pārbaudes darbu veidi un uzdevumi sociālās zinībās un vēsturē. Digitālo ierīču iespējas vērtēšanā.	10	20	4	20
Kopā:	64	104	32	136

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Pārzina sociālo zinību un vēstures mācību priekšmeta mērķi, saturu un sasniedzamos rezultātus.	Semināri. Mācību tematisko plānu izstrāde (darbs grupās). Mācību tematisko plānu prezentācija.
Pārzina sociālo zinību un vēstures jēgpilna mācību procesa nodrošināšanai piemērotākās organizācijas formas un metodes.	Patstāvīgais darbs. Metodisko materiālu un līdzekļu apzināšana, atlase un apkopošana izmantošanai sociālo zinību un vēstures stundās.
Pārzina sociālo zinību un vēstures mācību metodiskos materiālus, kritiski vērtē to satura izmantošanas iespējas sociālo zinību un vēstures apguvē.	Prezentācija semināros : materiālu un līdzekļu atlase un apkopošana mapē izmantošanai sociālo zinību un vēstures stundās satura un prasmju apguvei.
Pārzina mācību procesā sasniedzamo rezultātu vērtēšanas pieejas, rezultātu analīzes veidus, skolēnu iesaistīšanas paņēmienus vērtēšanā; izprot refleksijas un pašvērtējuma būtību.	Prezentācija semināros : materiālu un līdzekļu atlase un apkopošana mapē izmantošanai sociālo zinību un vēstures stundās satura un prasmju apguvei.
Izstrādā stundas plānu, formulē mērķi, uzdevumus, sagaidāmos rezultātus, atbilstoši jomas standarta prasībām.	Semināri. Mācību organizācijas formu un metožu izvēle, pamatojums sociālo zinību un vēstures satura apguvē; caurviju prasmju apguvē/pilnveidē.
Patstāvīgi atlasa, kritiski analizē un interpretē stundās izmantojamās vēstures avotus korelācijā ar sociālo zinību saturu.	Semināri. Mācību organizācijas formu un metožu izvēle, pamatojums sociālo zinību un vēstures satura apguvē; caurviju prasmju apguvē/pilnveidē.
Mērķtiecīgi un jēgpilni pielieto mācību metodes un metodiskos paņēmienus, kas vērsti uz mācīšanos iedziļinoties, kritisko domāšanu, pilsoniskās līdzdalības sekmēšanu sociālajās zinībās un vēsturē.	Semināri. Mācību ekskursiju tematika, vietu apzināšana, plāna izstrāde, mērķa uzdevumu formulējums. Sagatavoto materiālu par tēmu "Laiks un pagātnes liecības vēsturē un mūsdienās" prezentācija, apspriešana un vērtēšana, to pielietojums sociālo zinību un vēstures mācību stundā.
Izvēlas un pamato sniegumu vērtēšanai atbilstošus paņēmienus.	Semināri. Sagatavoto materiālu prezentācija, apspriešana un vērtēšana, to iespējama pielietojums sociālo zinību stundās. Reālai dzīvei pietuvināto situāciju simulācijas un to risinājumi
Demonstrē pedagoģisko kompetenci sociālo zinību un vēstures mācību stundas modelēšanā, atbilstoši sasniedzamajiem rezultātiem, izmantojot dažādas stratēģijas, mācību līdzekļus un tehnoloģijas.	Semināri. Sagatavoto materiālu prezentācija, apspriešana un vērtēšana, to iespējama pielietojums sociālo zinību stundās. Reālai dzīvei pietuvināto situāciju simulācijas un to risinājumi
Izstrādā dažāda izzīņas līmeņa jēgpilnus, kompleksus uzdevumus, vērtēšanas kritērijus radošajiem darbiem.	Analizē skolas pašpārvaldes darbību: funkcijas, darbības virzienus. Izstrādā priekšlikumus darbības sekmēšanai. Semināri. Izstrādāto priekšlikumu prezentācija.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
1. Materiālu atlase un apkopošana izmatošanai sociālo zinību un vēstures stundā satura un prasmju apguvei (vienā no klasēm)	20
2. Sociālo zinību un vēstures stundas plāna fragmenta izstrāde (digitālās platformas izmantošana, metodikas, metodisko materiālu izvēle)	20
3. Vērtēšanas kritēriju un pārbaudes darba izstrāde sociālajās zinībās un vēsturē	10
4. Līdzdarbība semināros un uzstāšanās ar sagatavoto patstāvīgo darbu vienā no semināriem (tēma pēc studējošā izvēles un saskaņošanas ar docētāju)	10
5. Eksāmens – stundas modelēšana sociālajās zinībās un vēsturē	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	6.0	32.0	32.0	0.0		*	